

имамы най-точна мѣрка за време, вѣроятно по-точна отъ всичко, що искство-то може да измисли. **Слънчово денонощiе** са опредѣлява отъ видимо-то обыкаляніе на слънце-то отъ меридіана около-врѣсть земя-та и пакъ до сѣщія меридіанъ. Ако слънце-то стоеше неподвижно на небе-то, като една неподвижна звѣзда, то, време-то на видимо-то му обыкаляніе щѣше да бѣде равно съвършено съ вѣртѣніе-то на земя-та около ось-та ѳ, и слънчовы-тѣ и звѣздны-тѣ денонощія щѣхъ да бѣдѣтъ равны помежду си. Но понеже слънце-те са движе отъ Западъ къмъ Истокъ, като изминува 360° въ 365 дни и $\frac{1}{4}$ часть отъ деня, слѣдователно то са унася на истокъ всяки день почти на единъ градусъ. За това, кога-то земя-та са обърне около ось-та си, въ сѣщо-то време слънце-то са унася по сѣщо-то направленіе, тѣй що-то, кога-то ный са завърнемъ изново подъ сѣщія небесенъ меридіанъ, отъ кой-то наченхмы да считамы обръщаніе-то на земя-та, ный нѣма вече да намѣримъ на него слънце-то — то е отишло на истокъ почти единъ цѣль градусъ, и земя-та трѣба да извърши нѣщо повече отъ едно цѣло обръщаніе, за да можемъ пакъ да додемъ подъ единъ и сѣщъ меридіанъ съ слънце-то. Но понеже ный изминуваме въ денонощно-то обръщаніе петнадесетъ градуса въ шестдесять минуты, то една градусъ трѣба да изминемъ въ четири минуты. Слѣдователно, намъ сѣхъ потребны още около четири минути да достигнемъ слънце-то подыръ цѣло-то обръщаніе на земя-та. И тѣй слънчово-то денонощіе почти четири минути е по-дълго отъ звѣздно-то, и ако приемемъ звѣздно-то денонощіе за двадесять и четири часа, то слънчово-то денонощіе непременно трѣба да са приеме за двадесять и четири часа и четири минути. Обаче, за по-голѣма леснина въ обыкновенно-то измѣрніе на време-то, считатъ слънчово-то денонощіе за равно на двадесять и четири часа, а дробъ-та отхвърлямы на звѣздно-то денонощіе. Въ таквъ случай:

24 час. 4 мин.: 24 час. = 24 час.: 23 час. 56 мин. 4 сек. т. е., кога обръщамы двадесять и четири часа и четири минути на двадесять и четири часа, то сѣща-та пропорція изисква да обърнемъ звѣздно-то денонощіе отъ двадесять и четири на двадесять и три часа, петдесять шесть минути и четири секунды; или, съ други думы, звѣздно-то денонощіе трѣба да съставлява именно таквази часть отъ слънчово-то денонощіе. Обаче слънчово-то денонощіе не са отличава вынаги отъ звѣздно-то съ еднаква дробъ, понеже първо-то нѣма постоянна дължина. Време, кое-то са мѣри по слънце-то, нарича са **видимо време**; за часовникъ, кой-то е нагласенъ да върви еднакво съ слънце-то, казватъ че показва видимо време. За **срѣдно време** са приема **срѣдна-та** дължина на всички слънчовы дни въ година-та. Този е периодъ-тъ, кой-то съставлява **гражданско-то** денонощіе, кое-то има двадесять и четири часа и кое-то са захваща кога-то слънце-то са намѣрва на долнія меридіанъ, именно по дванадесять часа прѣзь нощъ-та (по Европейскы), като са брои по дванадесять часа отъ долнія до горнія меридіанъ и пакъ отъ горнія до долнія. Астрономическо денонощіе е видимо-то слънчово денонощіе, кое-то са състои отъ двадесять и четири часа (а не отъ два періода по дванадесять часа всякой, както въ гражданско-то денонощіе) и кое-то са наченва отъ пладнѣ. Тѣй